

Dalykas: Pasaulio pažinimas

Pamokų skaičius per savaitę: 2 (64 per metus, iš jų 6 rezervinės pamokos).

Tikslas: Siekiama, kad mokiniai įgytų bendrą supratimą apie artimiausią gamtinę, socialinę bei kultūrinę aplinką, suprastų, kaip ši aplinka veikia žmogų ir jo gyvenimo būdą, ugdytųsi reikiamus gyvenimui gamtinėje, socialinėje bei kultūrinėje aplinkoje gebėjimus, pozityvią pasaulėvoką ir vertybines nuostatas.

Mėnuo	Skyrius, tema	Pasiekimai (nuostatos, gebėjimai, žinios pagal BP)	Pastabos (vertinimas, integracija, refleksija ir kt.)
Rugsėjis 1 sav.	Neįprastas gyvenimas.	Aptars žmonių gyvenamosios vietos įvairovę, pakartos transporto priemonių rūšis, lavins naudotis žemėlapiu įgūdžius.	Formuojamasis vertinimas. Integruojama savaitės tema: „Netikėti vasaros įspūdžiai“.
	Įspūdžiai stovykloje.	Susipažins su skautų organizacija, aptars stovyklavimo ypatumus.	
2 sav.	Kodėl gyvename kartu?	Aptars gyvenimo bendruomenėje panašumus ir skirtumus, įtvirtins bendravimo įgūdžius, įvertins mokymosi bendraujant svarbą.	Integruojama savaitės tema: „Kodėl žmonės gyvena kartu?“.
	Kaip sekasi dirbti kartu?	Mokės išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę, išklaudyti kitus, dirbti kartu grupėje.	Integruojama žmogaus saugos tema : „Pagrindinės saugaus eismo taisyklės pėstiesiems. Kur pereiti gatvę. Maršruto „Namai – mokykla – namai“ pakartojimas“.
3 sav.	Mokomės bendrauti.	Mokysis mandagiai reikšti savo nuomonę, pastebėti	Integruojama savaitės tema:

		ir pasakyti teigiamas draugų savybes, laikytis duoto žodžio.	„Taisyklės padeda gyventi“.
	Renkame klasės seniūną.	Susipažins su savivaldos principais, pasiruoš klasės seniūno rinkimams, prisimins taisyklių ir susitarimų svarbą.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Kur pereiti gatvę“.
4 sav.	Lietuva – demokratinė valstybė.	Susipažins su demokratinės valstybės principais, aptars demokratinį rinkimų procedūrą.	Integruojama savaitės tema: „Mes – piliečiai“.
	Ar mano nuomonė svarbi?	Susipažins su teisėtais nuomonės reiškimo būdais, aptars demokratinės visuomenės pranašumus.	Integruojama žmogaus saugos tema: Maršruto „Namai – mokykla – namai“ pakartojimas“.
Spalis 1 sav.	Temperatūros pokyčiai.	Aptars temperatūros kitimo priežastis priklausomai nuo geografinės padėties ir aukščio. Tobulins darbo su žemėlapiu įgūdžius.	Integruojama savaitės tema: „Stebime orų pasikeitimus“.
	Kuo svarbi orų prognozė?	Aptars, kam reikalingos orų prognozės. Palygins šiuolaikinį ir senovišką, liaudišką orų prognozavimą.	
2 sav.	Gyvenant būryje tenka paklusti tvarkai.	Lygins gyvūnų ir žmonių bendruomenės modelius. Supras bendruomeniško gyvenimo reikšmę.	Integruojama savaitės tema: „Prisitaikymas prie gamtos sąlygų“.
	Gyvenimas kartu pasiskirstant pareigas.	Susies gyvūnų ir žmonių bendruomenių modelius. Supras bendruomeniško gyvenimo reikšmę. Aptars skruzdžių ir bičių panašumus bei skirtumus.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Kaip elgtis mokyklos mikrorajone. Saugaus elgesio įgūdžiai gatvėje kelyje.“.

3 sav.	Kodėl žieduojami paukščiai?	Susipažins su paukščių migracija ir jos stebėjimu. Pastebės ir aptars bendradarbiavimo pavyzdžius paukščių gyvenime.	Integruojama savaitės tema: „Paukščių stebėjimas“.
	Stebime paukščius ir kitus rudens ženklus.	Susipažins su paukščių įvairove. Išmoks atpažinti keletą paukščių.	
	Testas.	Pasitikrins įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
Lapkritis 1 sav.	Pokalbis apie pasikeitimus.	Išmoks nusakyti apytikslį žmogaus amžių. Aptars, kaip žmogui augant keičiasi įsipareigojimai ir atsakomybė.	Integruojama savaitės tema: „Kaip tu pasikeitei?“.
	Aš jau ne vaikelis.	Aptars, kas yra atsakomybės ir darbų pasidalijimas. Išsiaiškins, ką reiškia teisingai pasidalyti darbus.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Elgesys prie namų esančiose gatvėse. Kur važinėti dviratukais?“.
2 sav.	Nauji įsipareigojimai: elkis atsakingai.	Išsiaiškins, ką reiškia elgtis atsakingai. Aptars neatsakingo elgesio įvairiose situacijose padarinius.	Integruojama savaitės tema: „Daugiau laisvės, daugiau atsakomybės“.
	Gerai, mes taip ir padarysim.	Aptars patyčių sampratą. Pasiaiškins, kaip elgtis susidūrus su patyčiomis.	
3 sav.	Imkim ir sukurkim.	Išsiaiškins įvairių gabumų privalumus. Atskleis kūrybiškumo sampratą ir svarbą pasauliui.	Integruojama savaitės tema: „Ar mano nuomonė svarbi?“.

	Drąsiausias metų vaikas. Testas.	Aptars sąvokas „bailumas“ ir „drąsa“. Ras drąsaus ir kilnaus elgesio pavyzdžių.	Diagnostinis vertinimas.
Gruodis 1 sav.	Orientavimasis be kompasų.	Prisimins pasaulio šalių pavadinimus. Išmoks nustatyti trijų pasaulio šalių kryptį, kai vienos kryptis žinoma.	Integruojama savaitės tema: „Kaip nepaklysti miške?“.
	Orientacininkų varžybos – planas ir kompasas.	Išsiaiškins, kaip veikia kompasas. Išmoks kompasu nustatyti pasaulio šalis.	
2 sav.	Pirmieji keliautojai. Senieji žemėlapiai.	Susipažins su pirmąja kelione aplink pasaulį ir Amerikos atradimu. Aptars, kam buvo reikalingos tokios ilgos kelionės.	Integruojama savaitės tema: „Kaip nepaklysti jūroje?“.
	Šiuolaikiniai žemėlapiai, gaublys, GPS. Kiek yra žemynų.	Išmoks žemynų pavadinimus, įsidėmės jų vietą žemėlapyje ir gaublyje. Palygins žemėlapi ir gaublį.	
3 sav.	Kaip galima apkeliauti pasaulį?	Susipažins su kelionėmis aplink pasaulį mūsų laikais. Trumpai apžvelgs pasaulio įvairovę.	Integruojama savaitės tema: „Kelionės aplink pasaulį“.
	Aplink pasaulį su jachta „Ambersail“. Testas.	Susipažins su „Tūkstantmečio odisėjos“ maršrutu. Ugdys patriotizmą. Pasitikrins įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
Sausis 1 sav.	Kaip keitėsi pasaulis?	Susipažins su pagrindiniais istorijos laikotarpiais, aptars būdingus jų bruožus.	Integruojama savaitės tema: „Praeitį – dabartis – ateitis“.
	Kas mums primena senovę?	Išsiaiškins muziejų paskirtį. Susipažins su įvairiais Lietuvos muziejais.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Kaip elgtis išgirdus civilinės saugos signalą gatvėje?“.

2 sav.	Ko išmokome iš senovės graikų?	Prisimins demokratijos sąvoką, pažins demokratinio valdymo ištakas. Panagrinės senovės Graikijos kultūrą ir sporto tradicijas.	Integruojama savaitės tema: „Pagrindiniai žmonijos raidos etapai“.
	Bažnyčių ir pilių laikai.	Patyrinės seniausius Lietuvos statinius. Susipažins su eros sąvoka ir datų žymėjimu skirtingomis eromis.	
3 sav.	Pasitikėjimas žmogumi – naujųjų laikų pradžia.	Išsiaiškins, kodėl laikai po viduramžių vadinami Atgimimu. Susipažins su keletu Atgimimo laikotarpio asmenybėmis.	Integruojama savaitės tema: „Šiuolaikinio pasaulio kontrastai“.
	Šiuolaikinio pasaulio kontrastai. Testas.	Išsiaiškins žodžio „kontrastai“ reikšmę, aptars skirtingas vertybes. Pasitiks įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
Vasaris 1 sav.	Ką galima sužinoti iš šukės?	Pažins senąsias Lietuvos sostines. Išsiaiškins, kam reikalinga archeologija.	Integruojama savaitės tema: „Ką pasakoja archeologai?“.
	Pirmieji Lietuvos paminėjimai.	Sužinos, kokiomis aplinkybėmis Lietuva pirmą kartą paminėta rašytiniame šaltinyje. Aptars to meto lietuvių gyvenimą.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Pėsčiųjų eismas tamsiu paros metu. Atšvaitai. Jų būtinumas.“ .
2 sav.	Valstybės susikūrimas. Karalius Mindaugas.	Išsiaiškins karaliaus Mindaugo vaidmenį kuriant Lietuvos valstybingumą. Išsiaiškins karų su kryžiuočiais priežastis ir religijos vaidmenį tų laikų žmonių gyvenime.	Integruojama savaitės tema: „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė“.
	Vilnius – Lietuvos sostinė.	Susipažins su populiariausiomis Vilniaus vietomis. Aptars Vilniaus geografinius aspektus – geografinę	

		padėtį, planą, reljefą, upes.	
3 sav.	Kodėl kunigaikštis Vytautas laikomas žymiausiu Lietuvos valdovu?	Išsiaiškins Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto vaidmenį Lietuvos istorijoje. Aptars Vytauto ryšį su Trakų pilimi.	Integruojama savaitės tema: „Didžiosios pergalės“.
	Kodėl žymiausios Lietuvos krepšinio komandos pavadinimas „Žalgiris“? Testas.	Išsiaiškins Žalgirio mūšio reikšmę Lietuvos valstybingumui. Pasitikrins įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
Kovas 1 sav.	Judėjimas gyvojoje ir negyvojoje gamtoje.	Įsisažmonins, kad judėjimas yra visuotinis. Aiškinsis, kaip perduodama energija.	Integruojama savaitės tema: „Viskas juda“.
	Šiluma – svarbiausia energijos rūšis.	Aptars, kas yra šiluma. Susipažins su šilumos perdavimo būdais.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Gatvės perėjimas pėsčiųjų perėjoje ir sankryžoje. Kelio perėjimas“ .
2 sav.	Elektra, jos gamyba ir perdavimo būdai.	Susipažins su ekologiškais ir neekologiškais elektros gamybos būdais. Aptars, kur naudojama elektros energija.	Integruojama savaitės tema: „Elektra“.
	Elektros grandinė.	Susipažins su elektros grandine ir jos dalimis. Išmoks braižyti paprasčiausią elektros grandinės schemą.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Kaip atpažinti pavojų, kurį gali sukelti elektra“.
3 sav.	Žmogaus energija. Kaip ją naudojame?	Susipažins su svertu naudojimosi galimybėmis. Išsiaiškins, kad energijos negalima pasigaminti, tik vieną energijos rūšį verčiame kita.	Integruojama savaitės tema: „Viskas keičiasi“.

	Visatos energija. Naudokimės, bet nešvaistikime. Testas.	Susipažins su atsinaujinančiais ir neatsinaujinančiais energijos šaltiniais. Aptars energijos kainą ir taupymo būdus.	Diagnostinis vertinimas.
Balandis 1 sav.	Žmogaus sparnai.	Aptars svajonės ryšį su tikrove. Susipažins su aviacijos pradžios epizodais.	Integruojama savaitės tema: „Žmonijos svajonės“.
	Gyvybės vanduo.	Aptars mokslo laimėjimų svarbą medicinoje. Atkreips dėmesį į neįgaliųjų padėtį.	
2 sav.	Elektra kasdien.	Įvertins elektros reikšmę kasdieniniame gyvenime. Aptars žmonių gyvenimo pokyčius, kuriuos lėmė elektros pritaikymas.	Integruojama savaitės tema: „Elektros stebuklas“.
	Informacija – kelias į sėkmę.	Aptars informacijos reikšmę šiuolaikiniame gyvenime. Pakartos informacijos perdavimo ir kaupimo būdus.	Integruojama žmogaus saugos tema: „Praktinių saugaus eismo įgūdžių pakartojimas“.
3 sav.	Pažangos pavojai.	Įvertins žmogaus veiklos ir technikos pažangos poveikį pasauliui. Aptars šiltnamio efekto priežastis ir ypatybes.	Integruojama savaitės tema: „Kaip neteršti gamtos?“.
	Apsaugokime miškus, vandenį, orą. Testas.	Įsisąmonins atliekų rūšiavimo reikšmę. Aptars valstybių susitarimus dėl planetos apsaugos. Pasitiks įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
Gegužė 1 sav.	Pasaulio gyvūnų įvairovė.	Susipažins su gyvūnų klasifikacija. Aptars gyvūnų grupėms būdingus požymius.	Integruojama savaitės tema: „Viskas susiję“.
	Lietuvos gyvosios gamtos	Aptars augalų įvairovę lemiančias gamtos sąlygas.	Integruojama žmogaus saugos tema

	įvairovė. Augalai.	Susipažins su Lietuvos nacionaliniais parkais.	„Saugus maudymasis vandens telkiniuose“.
2 sav.	Lietuvos gyvūnų įvairovė.	Susipažins su Lietuvos gyvūnų įvairove. Išmoks aprašyti gyvūną. Susipažins su Lietuvos raudonąja knyga.	Integruojama savaitės tema: „Gamtos įvairovė“.
	Natūrali mitybos grandinė ir jos pažeidimo pavojai. Testas.	Supras natūralios mitybos grandinės principus. Aptars mitybos grandinės pažeidimo pavojus. Pasitiks įgytas žinias.	Diagnostinis vertinimas.
3 sav.	Žmogaus veiklos įtaka pasaulio gamtai.	Aptars žmogaus veiklos ir stichinių nelaimių ryšį. Ieškos ir pasiūlys maisto taupymo būdų.	Integruojama savaitės tema: „Žmogus – gamtos dalis“.
	Ką daryti, kad išsaugotume gamtą sau ir ateities kartoms?	Įsisąmonins atliekų rūšiavimo svarbą. Aptars taupymo aktualumą plačiau, ne tik šeimos išlaidų aspektu.	